

**Bilaga M
till AB
i lydelse 2021-04-01**

**Arbetstider m.m.
för lärare**

Innehåll

Särskilda bestämmelser om arbetstider m.m. för lärare.....	3
Tillämpningsområde.....	3
Särskilda bestämmelser till AB	3
Anställningsform (AB § 4).....	3
Vissa bestämmelser om turordning och företrädesrätt (AB § 35)	4
Arbetstid (AB § 13).....	4
Ferielön.....	5
Semester (AB § 27).....	9
Övertid m.m (AB § 20).	9
Färdtid (AB § 24)	9
Obekväm arbetstid (AB § 21)	10
Förskjuten arbetstid (AB § 23).....	10
Föräldraledighet (AB § 29)	10

Särskilda bestämmelser om arbetstider m.m. för lärare

Tillämpningsområde

1. Dessa bestämmelser gäller för lärare vars huvuduppgift är undervisning, förlagd till läsår inom det offentliga skolväsendet eller inom den kommunala kultur-/musikskolan.

Förskoleklassen är en egen skolform inom offentliga skolväsendet och förskollärare och fritidspedagoger kan undervisa där. Det är i linje med skollagstiftningen att – om arbetsgivaren så beslutar – tillämpa dessa bestämmelser även på förskollärare och fritidspedagoger i förskoleklass och obligatoriska skolväsendet.

2. Arbetsgivare och lokal arbetstagarorganisation får träffa kollektivavtal om annat.

Anmärkning

1. För skolor som inte drivs inom kommunal förvaltning kan lokalt kollektivavtal om arbetstid tecknas vid en enskild skola/förskola. Skolans organisation, arbetssätt och behov utgör grund för det lokala avtalet.

3. Arbetsgivare och arbetstagare får träffa avtal om annat.

Särskilda bestämmelser till AB

Anställningsform (AB § 4)

4. Har upphört att gälla från och med 2020-05-01.

Provanställningar som har ingåtts med stöd av bestämmelsen före 2020-05-01 gäller till dess den överenskomna provanställningen löper ut.

Vissa bestämmelser om turordning och företrädesrätt (AB § 35)

5. § 35 tillförs

Visstidsanställning

- a) Visstidsanställning för arbetstagare utan enligt skollagen föreskriven utbildning ger inte företräde enligt 25 § LAS till återanställning.
- b) När tid för företrädesrätt till återanställning enligt LAS tillgodoräknas ska vistidsanställning för hel höst- eller vårtermin anses omfatta 6 månader.

Arbets tid (AB § 13)

6. För arbetstagare anställda med villkor enligt AB § 16 mom. 1 ersätts § 13 med

Årsarbetstid

- a) Sammantaget har heltidsanställd arbetstagare enligt dessa bestämmelser samma årsarbetstid som andra heltidsanställda.

Anmärkningar

1. Årsarbetstiden varierar mellan kalenderåren och för enskilda arbetstagare även beroende på semesterns längd. För lärarkollektivet är den genomsnittliga årsarbetstiden för närvarande, exklusive semester, 1 767 timmar per arbetstagare.
2. Planeringen av arbetet ska, med utgångspunkt från verksamhetens behov, ske på så sätt att arbetsinnehållet anpassas till lärares olika förutsättningar.
3. Årsarbetstiden ska fördelas med en så jämn utläggning över verksamhetsåret som verksamheten medger. Förläggning av årsarbetstiden ska omfatta minst fyra avstämningsperioder, om inte annat överenskomms mellan lokala parter. Periodernas början och slut samt antal inplanerade timmar och A-dagar ska anges. I slutet av varje period avstäms den faktiskt fullgjorda arbetstiden mot årsarbetstiden.

Reglerad arbetstid

- b) Den av arbetsgivaren reglerade arbetstiden för heltidsanställd arbetstagare är 1 360 timmar per verksamhetsår.

Anmärkningar

1. Arbete som beordras att utföras utöver den fastställda reglerade arbetstiden hanteras och ersätts enligt AB § 20 och utbetalas i enlighet med AB § 15.

2. Inom den reglerade arbetstiden avsätts och samlas tid för kompetensutveckling utifrån riktmärket 104 timmar per heltidsanställd och verksamhetsår. Denna tid fördelas mellan arbetstagarna.

Med kompetensutveckling avses insatser som syftar till att utveckla lärares förmåga att skapa goda förutsättningar för elevernas lärande.

c) Arbetstagares reglerade arbetstid förläggs, under och i anslutning till elevernas skolår, till 194 dagar – A-dagar – per verksamhetsår.

Lovskola

d) Överenskommelse kan träffas med arbetstagare om arbete inom lovskolan med upp till ytterligare sex A-dagar enligt något av följande alternativ:

När arbetstiden inom lovskolan inryms inom ordinarie årsarbetstid ersätts arbetstagaren med 150% av kalenderdagslönen per extra arbetsdag, eller

när arbetstiden inom lovskolan överstiger ordinarie årsarbetstid ersätts arbetstagaren med 200% av kalenderdagslönen per extra arbetsdag.

Anmärkning

1. A-dagar utöver 194 påverkar inte beräkningen av ferielön.
2. Sommarferiens längd får inte underskrida 45 kalenderdagar.

Förtroendearbetstid

e) Resterande del av arbetstiden är förtroendearbetstid.

Anmärkning

Lärare har med hänsyn till sina arbetsuppgifter förtroendet att själv förlägga och planera en del av sin arbetstid. Denna förtroendearbetstid förläggs under arbetsperioden och utgör tillsammans med den reglerade arbetstiden en grundläggande förutsättning för att hantera hela uppdraget. Förtroendearbetstid är i första hand avsedd för för- och efterarbete. Inom förtroendearbetstiden kan även rymmas spontana elev- och föräldrakontakter samt tid för egen utveckling.

Ferielön

7. För arbetstagare anställda med villkor enligt AB § 16 mom. 1 ersätts Bilaga U till AB med punkterna 8 – 16 nedan.

Definitioner

8. Med verksamhetsår avses

den tidsperiod om 12 månader, under vilken arbetstagaren är arbetskyldig vissa perioder.

Med **ferieperiod** avses den längsta arbetsfria perioden under verksamhetsåret.

Med **arbetsperiod** avses den tidsperiod av verksamhetsåret som inte utgör ferieperiod.

Lön

9. Arbetstagare får under arbetsperioden lön och under ferieperioden ferielön.

Lön under lov

10. Arbetstagare som är föräldraledig eller studieledig och avbryter ledigheten för att återgå i arbete senare än 7 kalenderdagar före jullov, sportlov eller påsklov och som avser att fortsätta ledigheten efter lovet har inte rätt till lön under lovet.

Anmärkningar

1. Bestämmelsen avser inte ferieperiod.
2. Bestämmelsen avser inte ledighet med tillfällig föräldrapenning.
3. Bestämmelsen gäller inte Sobonas medlemmar som tidigare tillämpat KFS Branschavtal Utbildning.

Ferielön

11. Ferielön – i vilken ingår semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen/AB § 27 – beräknas på sätt som anges nedan.

a) För arbetstagare som

- för verksamhetsåret fullgjort hela arbetskyldigheten eller
- inte varit frånvarande av annan anledning än ledighet som enligt AB § 27 mom. 14 är semesterlönegrundande eller ledighet enligt AB § 26 då arbetstagaren medgivits rätt att behålla lönen eller del därav dock lägst lön motsvarande 40 % av den för motsvarande heltidsanställd gällande lönen, ska ferielönen utgöras av löpande månadslön. Härtill kommer semesterdagstillägg enligt punkt 14, tredje stycket.

b) För annan arbetstagare beräknas ferielönen utifrån det antal A-dagar (kvalificerande A-dagar) där arbetstagaren

- innehaft anställning och inte varit frånvarande av annan anledning än enligt punkt a) ovan.

Ferielön – som utgörs av den på antalet kalenderdagar med ferielön belöpande lönen – utges för det antal kalenderdagar som erhålls genom att faktorn 0,345 minskas med b enligt nedan, varefter multiplikation sker med de för arbetstagararen kvalificerande A-dagarna. Det erhållna talet multipliceras med 1,40. Om brutet tal uppstår höjs talet till närmaste heltal. Härtill kommer semesterdagstilllägg enligt punkt 14, tredje stycket.

Antalet arbetsfria dagar måndag–fredag under arbetsperioden genomsnittsberäknas enligt formeln

$$\frac{a}{194} = b$$

a = under arbetsperioden antal arbetsfria dagar måndag–fredag, samt

b = under arbetsperioden genomsnittligt antal arbetsfria dagar måndag–fredag per A-dag. Om fler än tre decimaler uppstår avrundas talet till tre decimaler.

Anmärkning

Gäller även under måndag–fredag infallande helgdag samt midsommar-, jul-, och nyårsafton.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

12. Vid förändring av sysselsättningsgraden ska ferielönen beräknas på den genomsnittliga sysselsättningsgraden under arbetsperioden. Genomsnittet framräknas på grundval av antal kalenderdagar då arbetstagararen haft de olika sysselsättningsgraderna. Denna beräkning gäller även partiell ledighet under del av dag utan avlöningsförmåner av annan anledning än ledighet som enligt AB § 27 mom. 14 är semesterlönegrundande.

Anmärkingar

1. Med sysselsättningsgrad avses för anställningen fastställd omfattning av arbetstiden i förhållande till heltidsanställd arbetstagarares arbetstid.
2. För deltidsanställd arbetstagarare med förändrad sysselsättningsgrad ska, vid beräkning av ferielönen, månadslönen per sista kalenderdag före ferieperioden först uppräknas till lön som om arbetstagararen är heltidsanställd.
3. Genomsnittlig sysselsättningsgrad ska inte användas om den innebär en sänkning av gällande sysselsättningsgrad (i procent av heltid) med högst 2,00 procentenheter.

Vissa ledigheter under ferieperioden

13. Vid ledighet under ferieperioden med sjukpenning, föräldrapenning eller rehabiliteringsersättning behåller arbetstagaren ferielönen.

Infaller sjuklöneperiod enligt lagen om sjuklön under de 45 första kalenderdagarna av ferieperioden utges även sjuklön beräknad på ferielön.

Semesterfrågor

14. Ferielön samt lön för arbetsfria perioder under arbetsperioden får inte understiga den semesterlön som arbetstagaren skulle ha fått enligt semesterlagen/AB § 27.

Arbetstagares semesterledighet hänförs till den del av ferieperioden som anges i punkt 13, andra stycket. Arbetstagare, som på grund av semesterlönegrundande frånvaro inte fått semesterledighet enligt semesterlagen/AB § 27 – och gjort framställning utan dröjsmål om utbyte av ledigheten – kan få sådan ledighet förlagd inom arbetsperioden om ledigheten inte kan förläggas till annan tid.

Arbetstagare tillförsäkras semesterdagstillägg till ett antal och med den beräkning som anges i AB § 27 mom. 5 och 15. Därvid ska med intjänandeår avses arbetsperioden. Semesterdagstilläggen utbetalas under juni månad.

Arbetstagare har inte rätt att spara semesterdagar.

14a. Ferielönstillägg utges istället för semesterlönstillägg och utbetalas samtidigt med semesterdagstilläggen.

Från och med 2012-04-01 utges ferielönstillägg till heltidsanställd arbetstagare med överenskommen fast kontant lön som understiger 21 127 kronor per månad.

Anmärkning

För deltidsanställd arbetstagare och arbetstagare med olika sysselsättningsgrader under arbetsperioden minskas ovan angivet belopp med hänsyn till sysselsättningsgraden respektive den genomsnittliga sysselsättningsgraden under arbetsperioden.

Ferielönstillägg – i vilket ingår semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i semesterlagen/avtalet – utges för varje semesterdagstillägg som arbetstagaren tillförsäkras enligt avtalet, dock till ett antal av högst 25, med belopp som beräknas på följande sätt

5,21 % x (a - b)

a = det belopp, enligt ovan, som den överenskomna fasta kontanta lönen för arbetstagaren ska understiga för att ferielönetillägg ska utges, och

b = den överenskomna fasta kontanta lönen för arbetstagaren.

Anmärkning

För arbetstagare med olika sysselsättningsgrader under arbetsperioden ska följande gälla vid beräkning av ferielönetillägg. Överenskommen fast kontant lön ska ingå i beräkningen multiplicerad med en faktor. Faktorn erhålls genom att den genomsnittliga sysselsättningsgraden under arbetsperioden delas med arbetstagarens senaste sysselsättningsgrad före ferieperioden.

15. Övergår arbetstagare från anställning enligt dessa särskilda bestämmelser till annan anställning hos samma arbetsgivare eller omvänt, ska ferielön respektive semesterförmåner beräknas och utges som om den tidigare anställningen upphört och ny anställning hos arbetsgivaren tillträtts.

Övrigt

16. Om arbetstagare lämnar anställningen hos arbetsgivaren under verksamhetsåret ska intjänad ferielön, semesterdagstillägg och i förekommande fall ferielönetillägg beräknas och utbetalas.

Semester (AB § 27)

17. Paragrafen gäller inte med undantag av mom. 14, samt tillämpliga delar av mom. 5, 6 och 15.

Anmärkning

För timavlönade arbetstagare gäller AB § 27.

Övertid m.m. (AB § 20)

18. § 20 gäller inte förtroendearbetstid.

Färdtid (AB § 24)

19. § 24 tillförs

Färdtidsersättning utges inte för tid mellan kl. 08.00 och 17.00 måndag–fredag såvida tiden inte infaller under helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton.

Obekväm arbetstid (AB § 21)

20. § 21 gäller inte förtroendearbetstid.

Förskjuten arbetstid (AB § 23)

21. § 23 gäller inte.

Föräldraledighet (AB § 29)

22. Vid beräkning av anställningstid för rätt till förmåner enligt AB § 29 mom. 1 och 2 ska visstidsanställning för hel höst- eller vårtermin anses omfatta 6 månader.